

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

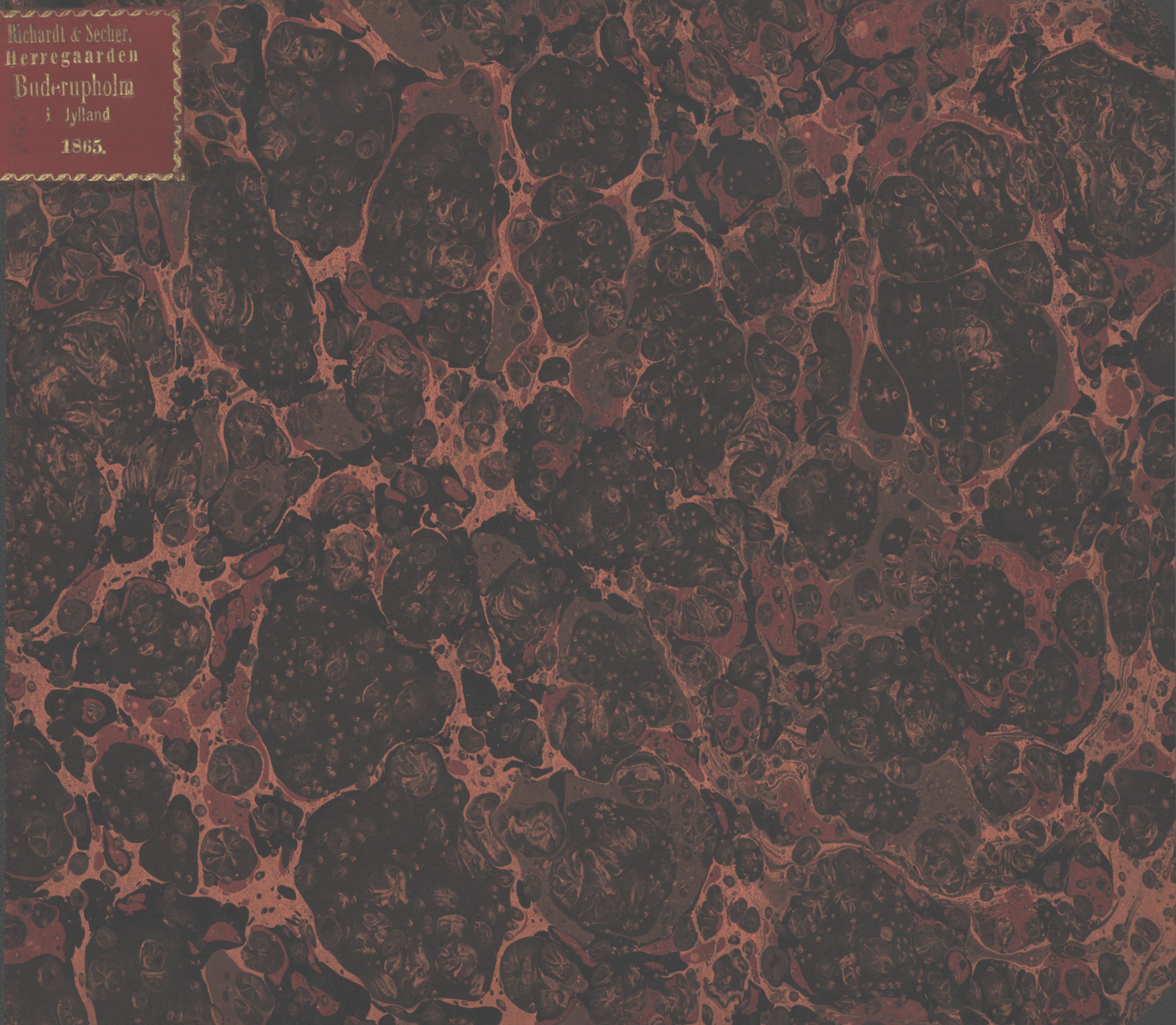
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Richardt & Secher,
Herregaarden
Buderupholm
i Jylland
1865.

BUDERUPHOLM,
i Jylland.

BUDERUPHOLM,

i Jylland.

Nær ved Hovedblanbevejen imellem Hobro og Aalborg i en Afstand af $3\frac{1}{4}$ Mile fra Hobro, 3 Mile fra Aalborg, $2\frac{1}{4}$ Mile fra Nibe og 3 Mile fra Hurup Strand ligger Herregaarden Buderupholm i Aalborg Amt, Hornum Herred og Buderup Sogn. Ligesom de fleste gamle Herresæder er Gaarden bygget paa en Holm i en Eng; den er paa alle Sider omgivet af høje, skovklædte Bakker, hvoriblandt den smukke Bøgeskov Lunden paa 30 Tønder Land. Fra den sydlige Ende af denne Bakke har man et smukt og vidt Skue ud over Gravlev Sø og Buderup Å, der har sit Udspring fra Søen; mange Kilder findes her. Gaarden ligger ikke langt fra Kold Skov, der har et Fladeindhold af 2,400 Tønder Land, og endnu nærmere er den noget større Buderupholm Skov, der tilhører Staten og udgjør 3,000 Tdr. Land. Disse Skovstrækninger i Forening med de høje Bakker og de dybe, af Åer gennemskårne Dale, danne en mærkelig Modfætning til den ellers for Skov saa øde Egn. En Fjerdingvej fra Gaarden findes de smukke Rebbild Bakker, der ere beklædte med smaa Bøgebuste. Vandet fra Gravlev Sø og Buderup Å driver en Vandmølle og ledes derefter ud i Gaardens gamle Borggrave.

Om denne Herregaards Oprindelse fortæller et fabelagtigt Sagn, at en ung Mand ved Navn Sylvester, der efter sin rige Faders Dødsleilighed ved Reformationstiden havde begivet sig i Kloster, men hældede til den ny Lære, friede til en katolsk Pige ved Navn Buda. Hendes Tro og hendes Kærlighed kæmpede alvaarlig med hinanden, og denne Strid havde til Følge, at hun en Gang, da de talede sammen, kastede en Ring ud i Vandet med de Ord: „Rejs inden ti Maaneber en Borg paa det Sted, hvor Ringen falder, og jeg er din.“ Den unge Mand rev en Gren af et Træ, sprang ud i Vandet, satte den ned paa det Sted, hvor Ringen havde faldet, og lovede, at Borgens Sted være rejst til den fastsatte Tid. For at fremme dette vist nok meget vanskelige Foretagende og for at kunne gjøre Regning paa Klosters Understøttelse, som vilde kunne skaffe ham en Mængde Arbejdere, fortalte han nu Prioeren, at Somfru Maria havde aabenbaret sig for ham i en Drøm, at hun havde budet ham at bygge en Borg i Kæret, at Buda vilde vorde dens Ejerinde, samle store Rigdomme og dø barnløs, efter at have indsat Klosteret til Arving af sin hele Ejendom. „Ja,“ sagde den derover henrykte Prior, „da bør Klosteret gjøre alt for at fremme en saa god Sag“. Sylvester købte over 2,000 Tønder Land, drog til Ublandet for at hente dygtige Bygmestere og Arbejdsmænd,

oprettede et Teglværk og satte over 200 Arbejdere i Virksomhed. Man grov Kanaler, førte flere tusende Læs Grus ud i Dyndet, og sex Maaneber efter hejsedes Kranen paa Tagværket, ja alt gik saa hurtig, at Bygningerne vare fuldenbte, førend ni Maaneber vare omme. Da Bryllupsgildet holdtes, og Gæsterne efter Bordet gik til Vinduerne, hejsedes der et stort Flag i Gaarden, og da det udfoldede sig, læste man derpaa: „Buderupholm!“

Til Buderupholm har i de sidste hundrede Aar hørt Nolsgaardens Teglgård i Skjorping Sogn, Høllum Herred; i dens Eng findes nogle Levninger af en Borg, hvortil der ogsaa knytter sig et Sagn; men dette er langt ældre. Det fortæller, at Borgens fordam var en stor Røverborg, hvis Beboere jævnlig om Søndagen indfandt sig i Buderup Kirke og gavede sig Mine af at være fromme Tilhørere ved Gudstjenesten. Men naar nu Folk forlode Kirken, overfaldt disse Røvere dem og udplyndrede dem. Bønderne kærede derover, deres Kæremaal kom endelig Dronning Margrete for Øren, og hun tog sig af Sagen. Hun udsendte en Flok Ryttere, der lagde sig i Baghold nær ved Borgens, indtil Røverne havde draget ud paa sit Tog. Da dette havde fundet Sted, lod hun Rytterne vende Skoene under sine Heste, saa at det syntes, som om de havde rebet ud, endstjønt det modsatte var Tilfældet. Røverne vendte hjem og saa da ikkun de udad gaaende Spor; de fik besaarfag ingen Mistanke og rebe ind i Borgens. Her havde imidlertid Rytterne dræbt alle Røvernes Fæller, der havde været hjemme, og de andre modtoges nu paa en saadan Maade, at de aldrig kom ud igjen. Paa en Høj udenfor paa Marken lader Sagnet Dronningen selv have siddet for at se paa Udførelsen af denne Krigslist. Imellem Borgens Levninger fandtes en stor Tærndør, der en Tid lang benyttedes til Skorstensplade paa Buderupholm; nu er den nedlagt i Gangen i Gaardens østre Fløj. Historien kjender imidlertid intet til denne romantiske Begivenhed, men meddelede aldeles tørt, at i Aaret 1372 tilhørte Egholm Slot i Høllum Herred Henrik Bogwisch, at denne da stjødde det til Hr. Peder Bykke, at Hr. Iver Bykke 1374 fik Brev derpaa, og at han 1386 stjødde det til Dronning Margrete, som i Aaret 1391 gav det til Frue Nonnekloster i Aalborg for daglige Sjælemesser for hende selv og hendes Forældre. Priorinden og Konventet udstødte et Brev derom; Slottets Bygning skulde nedbrydes og benyttes til Klosters Ustandfættelse.

BUDERUPHOLM,

i Jylland.

Heraf ses det, at Etten Lykke allerede tidlig i denne Egn har haft Gods, og de ældste Ejere af Buderupholm hørte ligeledes til denne Et. I den første Halvdel af det 16de Hundrebaar havde Hr. Soakim Lykke Gods i Buderup, Støvring og Mastrup Byer i Buderup Sogn og i Grablev Sogn og By; men paa hans Tid var der maasse endnu ikke nogen Gaard Buderupholm. Han fik den 26de Januar 1534 et Vidne af Hornum Herredsting, udstædt ibl. a. af Malte Lavridsen (Viffert) til Albæk, om hans Lavhævd paa Rødstedgaard (i Sønderup Sogn) med Høfkes Gaardsted, Buderup med al sin Ejendom, 2 Gaarde og 2 Vølsteder i Mastrup, 2 Gaarde i Støvring, Vibdrup (nu Vittrup, under Hovedgaardstøtten) med alt Tilliggende, 2 Gaarde og 2 Vølsteder i Gjerlev og 1 Gaard i Dplev (Grablev Sogn). Hr. Soakim Lykke var gift med Fru Maren Wille, Søster til Hr. Esge Wille til Swanholm og Biskop Ove Wille. Han levede endnu i Aaret 1539.

I en meget lang Narrække har Sognepræsten til Aarestrup, Grablev og Buderup beboet Julstrup Præstegaard i sidst nævnte Sogn; fordem laa Præstegaarden i selve Buderup By, hvilket vedvarede indtil 1552. I dette Aar fik nemlig Iver Lykke ved Magestifte med Kongen den Præstegaard i Buderup Sogn, som Hr. Christiern Pøbelsen beboede, og en anden Gaard i Sognet, hvori Jens Sømand boede. Iver Lykke var Søn af Hr. Soakim Lykke og Fru Maren Wille og skrev sig 1544 til Rødstedgaard, men 1552 til Buderupholm. I det sidst nævnte Aar havde han for Kongens Rætterting en Retsdag, der giver et godt Bidrag til Skildringen af Tidsaanden. Iver Lykke indstævne Smeden Søren Nielsen i Skjorpinge, Jakob Persen i Støvring og disses Medfølgere, fordi de for nogen Tid siden ved Nattetide havde faret ind i hans Gaard Buderupholm; i Dokumentet kaldes den Vonderupgaard, hvilket maa være en Fejl, efterdem denne Gaard ikke tilhørte Iver Lykke, de omtalte Bønder vare fra Buderupholms nærmeste Omegn, og der tales i Dommen om Hornum Herredsting, hvorimod Vonderup (nu Verchenfeld) ligger i Vesterhølle Sogn, Rinds Herred. I Gaardens Fængsel sad en af Herremandens Tjenere (Bønder) Peder Wendelbo i Stok og Bærn som Thy. Både Iver Lykke og hans Foged vare fraværende, og imod deres Billie toge Smeden og hans Medhjælpere Thyen ud af Fængselet, førte ham til Hornum Herredsting og fik ham der hængt, hvilket Iver Lykke mente at være gjort med Uret. Dertil svarede Søren Nielsen, at han i Gaarden havde fundet den Thy, der havde stjaalet hans Penge 5 Rdlr. og Pungen, de laa i, og at Thyen havde tilstaaet sin Gjerning. Herremandens Gaardsfoged havde først sagt god for Thyen, men derpaa opsagt denne Borgen og sat ham i Stok og Bærn, hvorpaa han havde sendt Bud efter Smeden, at han skulde stille ham ved sin Thy; saa red han bort og gav da Nøglerne til en anden, der skulde

overgive Thyen til Smeden. Søren Nielsen paastod end videre, at han ikke havde taget Thyen ud af Stok og Bærn, men at Jakob Persen havde hentet ham denne ud i Marken. Det oplystes imidlertid ved nøjere Undersøgelse, at da Søren Nielsen var kommen med Herredsfogeden, havde han selv tillige med Jakob Persen og to andre Mænd gaaet ind til Thyen, der da sad i en Fjædder (Kænte) med Thyekosterne ved Siden af sig. Søren Nielsen aabnede nu Kæntens Laas, hvorpaa de førte Thyen med sig ud paa Marken og overgav ham til Herredsfogeden, der sørgede for, at han fik Tag over Hovedet for den Nat; den næste Dag førte de ham til Tinge, og han fandt Døden i Galgen. Ogsaa Jakob Persen troede, at der ikke var noget ondt i det, han havde gjort; men Iver Lykke spurgte, om disse Mænd ikke maatte stande til Rette, fordi de havde taget den Karl ud af hans Stok og Bærn og brudt hans Laas i Mørke og Mulm i hans egen og hans myndige Fogeds Fraværelse. Fængselet findes endnu nær ved Gaardens Port og er uden Tvivl temmelig usforandret. Ketten, hvori Kongen selv var tilstede, kunde ikke andet end give Herremanden Medhold, og de dumdriftige Bønder dømtes til at bøde Bøder for Vold og Hærværk. De Rigsraader, der dømtes i denne Sag, vare Kansleren Johan Friis, Rigsmarssken Erik Banner, Hr. Otte Krumpen, Oluf Munk, Ivergen Lykke og Gabriel Gylbenstjerne, og de to Landsdommere for Nørrejylland vare Axel Suel og Herman Skeel. — Iver Lykke havde efterhaanden Isgaard, Borgaard (i Vendskysel) og Brejlev Kloster i Pant af Kronen. Han giftede sig 1539 med Jomfru Olive Krabbe, Datter af Rigsmarssken Hr. Thge Krabbe til Bustrup og Vegholm og Fru Anne Rosenkrands, og bøde 1555.

Christoffer Lykke, en Søn af Iver Lykke og Fru Olive Krabbe, ejede efter sin Fader Buderupholm; men han boede maasse mest paa sin anden Herregaard Hessel (i Randers Amt, Sønder Herred og Nalsø Sogn). Paa Hessel gjorde han i Aaret 1597 sin Datters Jomfru Olive Lykkes Bryllup med Iver Suel, og da fik Glæden en brød og sørgelig Ende, efterdem Fru Mette Viffert, der var Enke efter Morten Krabbe, Christoffer Lykkes Morbroder, bøde, imedens hun dansede med Brudgommens Morbroder Rigsraad Albret Friis til Haraldskær. Ved Magestifte med Kong Frederik den anden fik Christoffer Lykke 1581 Grinderslev Kloster (i Salling) for sin møderne Gaard Skovgaard i Vester-Flakkebjerg Herred i Sælland. Han bøde i Tiden imellem Aarene 1609 og 1614. Hans første Hustru var Fru Anne Rosenkrands, efter hvis Død han fra September 1588 var gift med Fru Edel Mogensdatter (Hvide), der endnu levede i Aaret 1623. Hans Søn af første Egteskab Iver Lykke kan maasse en kort Tid have ejet Buderupholm; men allerede 1614 skrev han sig til Havnø. Derimod tilhørte Buderup-

BUDERUPHOLM,

i Jylland.

holm samme Aar Johan Brokkenhus til Sebbel Kloster, om hvem det vides, at han endnu 1617 var Gaardens Ejer. Han døde 1618 eller 1619 og var fra 1591 gift med Fru Kirsten Rosenkrands, Søster til Christoffer Lykkes første Hustru. De vare Døtre af Niels Rosenkrands til Rydhave (Ryde Sogn, Ginding Herred) og Fru Maren Lunge.

Deres Broder Axel Rosenkrands, der var født paa Rydhave i Aaret 1552 og fra sit tiende til sit trettende Aar havde været hos Niels Suel paa Abbjerg, som var gift med hans Møster Fru Christense Lunge, og derefter flere Aar havde været i forskjellige thste Fyrsters Tjeneste som Hofmand og Kriger, var i Begyndelsen af Aaret 1621 bleven Buderupholms Ejer. Han skrev sig først til Halkær, som havde tilhørt hans Fader, og som han endnu ejede 1610, derpaa 1613 til Rye, 1617 til Kjølstegaard og fik nu tilsidst Buderupholm. Han var fra 1588 til 1603 gift med Fru Ellen Suel, var derefter Enkemand i fem Aar, og 1608 blev Jomfru Anne Høg, hvis Fader var Stigge Høg til Bang, hans anden Hustru. Ogsaa dette Ægteskab varede femten Aar; thi Axel Rosenkrands døde paa Buderupholm den 25de December 1623. Efter hans Død ejede hans Enke tillige med hans Søn af første Ægteskab Niels Rosenkrands Buderupholm. Ikke længe før Faderens Død var Niels Rosenkrands kommen hjem fra Ostindien, hvorhen han havde fulgt Dve Gjedde. Han skrev sig 1624 til Buderupholm og kaldte sig da Skibshøvedsmand; hans Levetid var kort, efter som han allerede 1626 forlod denne Verden. Endnu 1634 ejede hans Stifmoder Fru Anne Høg Buderupholm; men 1647 boede hun paa Raakildegaard (Ellibshøj Sogn, Hornum Herred).

Hendes Broder Mogens Høg til Rærgaardsholm var nogle Aar Ejer af Buderupholm og folgte denne Gaard ved Skjøde af 6te Novbr. 1640 til sin Stifbatter Jomfru Anne Lykke. For Gaarden, hvis Hartkorn, hvori Bibdrup Mark var medregnet, udgjorde 30 Tdr. Hartkorn Ager og Eng, var Rjøbesummen 1,800 Rdlr. Spec. eller 60 Rdlr. Spec. for hver Tønde Hartkorn, hvortil kom 400 Rdlr. Spec. for Gaardens Bygninger. Det Gods, der medfulgte i Gravlev, Buderup og Ulltshøj (Ellibshøj) Sogne, skulde hun godtgjøre med 50 Rdlr. Spec. for hver Tønde Hartkorn, for saa vidt som hendes Stifader havde kjøbt det af sin Broder Jens Høg og sin Søster Fru Anne; men hvad der var kjøbt af andre, skulde hun betale med 55 Rdlr. Spec. for hver Tønde Hartkorn. Efter hendes Død 1657 var en af hendes Arvinge, Ritmester Søren Lykke Gaardens Ejer fra 1658 til 1667. I Januar 1664 fik han af Dve Rosenkrands Skjøde paa et Begravelsessted i Buderup Kirke, som havde tilhørt Axel Rosenkrands og Fru Anne Høg, og i April s. A. tilskjødede Henrik Ernst ham noget Tordegods i Rebbild By, Skjorpinge

Sogn. Den 14de Februar 1667 folgte Søren Lykke Buderupholm med Mølle og Gods til Ritmester Peter Kisler, der døde 1692. Hans Enke Anna Tschla v. Baumgarten skjødede den 2den Juni 1692 med sine andre Børns Samtykke til sin Datters Barbara Kislers Mand Lieutenant Mikkel Suhr Buderupholm med Vandmølle 18 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdk. 2 Alb. Hartkorn, Buderup Sogns Kongetiende 12 Tdr. Hartkorn og dertil følgende Gods: i Støvring 2 Gaarde og 6 Huse, i Mastrup 4 Gaarde, hvoraf den ene øde, og 3 Gadehuse, hvoraf de to øde, i Gravlev Sogn og By 7 Gaarde, hvoraf de tre øde, og 8 Huse, hvoraf de to øde, i Dplev 2 Gaarde, hvoraf den ene øde, og 2 Huse, og i Skjorpinge Sogn 1 Gaard med Skov til 120 Svins Olden eller 5 Tdr. Hartkorn Skovskyd og 2 Huse, hvoraf den ene var øde. Efter at have afstaaet Gaarden flyttede hun til Bittrupholm, hvor hun boede til sin Død 1701. Mikkel Suhr var Ritmester, da han i November 1720 fik kongeligt Skjøde paa Indløsningsretten til Konge-Korntienden af Buderup Sogn 18 Tdr. 1 Skp. „ Fdk. 1 Alb. og til Sognets Kirketiende 12 Tdr. Hartkorn som og til Gravlev Sogns Kirke- og Kongetiender, hver 12 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdk. 2 1/2 Alb. Hartkorn, tillige med noget Bøndergods „ Tdr. 5 Skpr. 1 Fdk. 1 Alb. Hartkorn, alt for 211 Rdlr. 15 Sk., i det der for Indløsningsretten til Kongetienderne gaves 4 Rdlr. Tønden og til Kirketienderne 2 Rdlr. Tønden. I April 1725 overdrog Ritmester Suhr til Generalmajor v. Leweyau til Restrup Indløsningsretten til Buderup og Gravlev Kirketiender for den udredebe Sum 48 Rdlr. 5 Mk. 4 Sk. Ritmester Suhr døde 1726, og den 23de September s. A. folgtes Buderupholm med Gods til Christen Sørensen, der allerede i Maj 1728 skjødede det hele til Thøger Benzou. Denne fik i Oktober 1746 Frederik den femtes Stadsfæstelse paa Særrettigheden for Sæbeshyderiet ved Buderupholm, som var givet i Maj s. A.; siden Christian den syvendes Tid er denne Særrettighed ikke fornyet. Den 17de Maj 1749 folgte Thøger Benzou Buderupholm til Pieter de Lange van Bergen fra Holland, som 1752 fik Skjøde derpaa. Han forøgede Bøndergodsset 1751 ved at kjøbe nogle Gaarde og Huse i Skjorpinge og Frær, blev optagen i den danske Adelsstand 1752 og døde 1757. I Aaret 1759 fik Rancelliraad Bjørn, Søn af Hofagent Bjørn paa Christianshavn, efter offentlig Salg 1758 Skjøde paa Gaard og Gods; han døde 1770 i en Alder af 32 Aar. Hans Enke Fru 3de Katrine Bjørn, Datter af Thøger Lassen til Vester Ladegaard, Høstemark og Egense Kloster og Karen Braae, havde derpaa Buderupholm indtil sin Død 1816; hun nød megen Agtelse i hele Egnen. En af van Bergens Sønner, der havde lyst til at faa Buderupholm igjen, skal have friet til hende, men faaet Kurven. Teglgård, den tidligere omtalte Aulsgaard, kjøbte Rancelliraad Bjørn af Hans Alums Enke Mariane Lem-

BUDERUPHOLM,

i Jylland.

miche for 6,300 Rdlr. Denne Gaards Hartkorn var 11 $\frac{1}{2}$ Tde. Ager og Eng, 3 Tdr. Skovstyh, 1 $\frac{1}{2}$ Tde. Møllestyh; Bøndergods i Skjorping og Gravlev Sogne udgjorde 31 Tde. 6 Skpr. med 4 Tdr. Skovstyh og 1 $\frac{1}{2}$ Tde. Møllestyh. Efter Fru Bjørns Død overtog Etatsraad Christian Kothé, yngste Søn af den bekjendte Skribent Thge Kothé til Thbjerggaard og Karen Bjørn og Kommitteret i Rentekammeret, og Grosferer Bajer Buderupholm, og Kothé var da nær ved at sælge Teglgård for 14,500 Rdlr.; men Handelen gik tilbage, fordi han endnu ikke var den virkelige Ejer. Kort efter overtog alle Fru Bjørns Arvinge Gaarden i Forening, og den 24de Juni 1820 fik Etatsraad Kothé Skjøde som Gneejer for en Kjøbesum af 116,000 Rdlr.; i Lerchenfeld (ved Kalundborg), som han den Gang ejede, toges Pant for 16,000 Rdlr. Men han maatte optage store Laan og endelig 1826 for Pantegæld afftaa Gaard og Gods til „det ekstraordinære Laanefond“. Lige fra Fru Bjørns Død og indtil 1842 blev Buderupholm i det hele taget ilde behandlet, og det er næsten utroligt, hvor galt det gik, imedens Statskassen havde bortforpagtet Gaarden. Endelig skiltes 1841 omtrent 1,300 Tønder Land af Gaardens Skove fra den og blev Statsejendom.

Den 1ste Marts 1842 folgtes derpaa Buderupholm Hovedgaard med Gods til cand. phil. F. A. B. Dahl og M. T. Rübner for 100,200 Rdlr. I Aaret 1847 overtog Hr. Dahl Ejendommen for en Kjøbesum af 150,000 Rdlr. Det er i Særdeleshed fra den Tid af, at Gaardens Avling er bleven forbedret og udvidet, saa at det dyrkede Fladeindhold, der i Aaret 1842 ifkun udgjorde 200 Tdr. Land, nu er 450 Tdr. Land stort. Han døde den 21de Septbr. 1863, og efter hans sidste Villie tilhører nu Buderupholm tillige med Teglgård, Tiender og Bøndergods hans ældste, endnu umyndige Søn Frederik Dahl.

Gaardens Hovedbygning er af Bindingsværk ligesom ogsaa Udhusene, og det hele er opført i Aarene 1730 og 1731 af Thøger Benzøn, efter at den vestre og den søndre Længe vare afbrændte 1729 ved Stalbkarlens Uforsigtighed. Efter nogen Tids Forløb begyndte Grunden, hvis Underlag er meget dyndet, at synke, og Fru Bjørn maatte desaarfag 1795 lade sætte nyt Tømmer i Laden. Hun lod da nebramme tykke Egstammer og nedsenke store Kløvede Sten, tagne fra Egholm Slots Levninger, for at danne et fastere Grundlag.

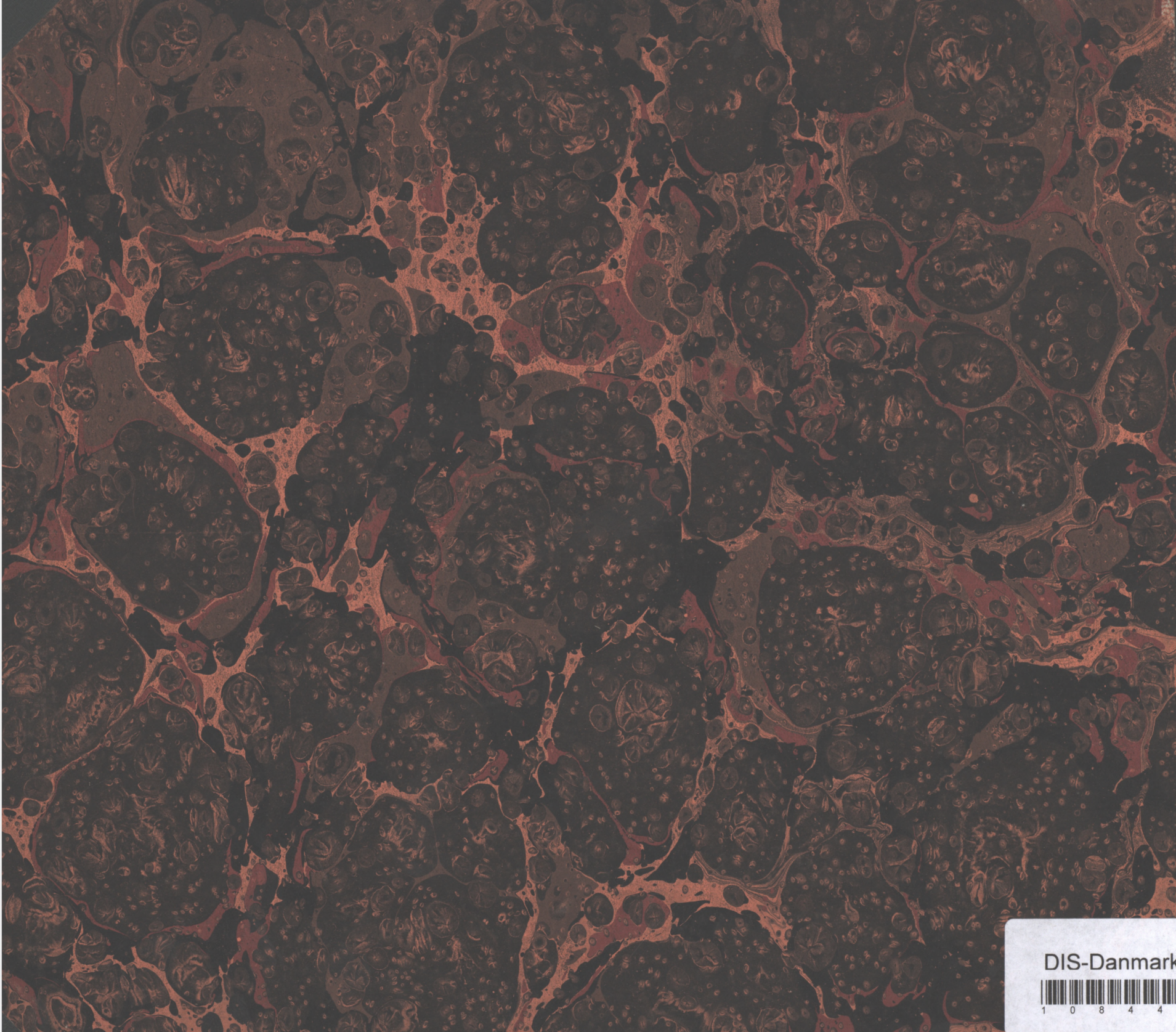
Hovedgaardens nuværende Ager og Engs Hartkorn udgjør 34 Tdr. 4 Skpr., og de 450 Tdr. Land Ager bestaa dels af gode Muldjorder, dels af muldsandede, opdyrkede Hebejorder med Underlag af Kalk og Sand; desuden har Gaarden et Fladeindhold af 137 Tdr. Land Eng, 30 Tdr. Land Skov, 100 Tdr. Land Mose og Rær og 135 Tdr. Land Hebe; i alt er Fladeindholdet 852 Tdr. Land. Avelsgaarden Teglgård har 16 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdk. Ager og Engs Hartkorn,

og Arealet er 256 Tdr. Land Ager, muldsandede Jorder, 115 Tdr. Land Eng og Mose, 52 Tdr. Land Skov og 215 Tdr. Land Hebe, i alt 638 Tdr. Land; indtil 1842 udgjorde det dyrkede Areal ifkun omtrent 180 Tdr. Land.

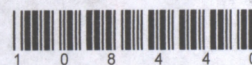
Det til Buderupholm hørende Bøndergods udgjør nu 121 Tønder Hartkorn; men 1844 var det 237 Tdr. Hartkorn med Gammelstat 1,019 Rdlr. 77 Sk. Ogsaa høre til Gaarden de fire Kirker Buderup, Gravlev, Skjorping og Frær med Kirketiender ligesom Buderup og Gravlev Sogns Kongetiender. Det Tiende ydende Hartkorn er 434 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdk. 2 $\frac{1}{4}$ Alb., og det matrikulerede Hartkorn af Kongetienderne er 24 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdk. 2 $\frac{1}{4}$ Alb., af Kirketienderne 46 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdk. 1 $\frac{2}{7}$ Alb. Den aarlige Tienbeafgift er 162 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdk. Rug, 213 Tdr. „ Skpr. 2 Fdk. Byg og 306 Tdr. 6 Skpr. Havre, der med Undtagelse af 2 Tdr. 7 Skpr. Rug, 6 Tdr. 6 Skpr. Byg og 15 Tdr. 5 Skpr. Havre udredes efter Kapittelstart.

Den til Gaarden hørende Vandmølle var i forrige Hundrebaar i længre Tid Oliemølle, der, som det er omtalt, benyttedes til Sæbespinderi. I Aaret 1768 forpagtede Sæbespinderen i Aalborg denne Mølle, men holdt den ikke i Gang. Derimod forhøjede han Sæbeprisen, og Rapsdyrkningen ophørte snart her. Da forandrede Oliemøllen til en Kornmølle, som endnu er i Gang; den Mand, der forestod Oliemøllen, var tillige Færgemand paa Buderup Na, og Færgen var saa stor, at den kunde rumme tre Vogne forspændte med Heste. I Kothés Tid flyttedes Brohuset, der stod lige over for Haven, til sit nuværende Sted, og Taarnhuset, der var bygget over Indkjørselen til Gaarden, nedrevs, hvorved den vestre Længe skiltes i to Dele. Samtidig hermed forsvandt Vinbroen over Gravene, og Bejen ind til Gaarden brolagdes. I Skjellet imellem Buderupholms Mark og Gravlev Byh Jorder stod en Port, som Kothé ligeledes lod nedtage; Husene, der ligge i Nærheden, kaldes endnu Porthusene. Broen over Buderup Na byggedes 1763; men den sank i den bløde Grund, hvisaarfag en med Sand ladet Pram nedsenkedes, og 24 store Pæle nebrammedes for at danne et fast Underlag, og dog kom man ikke videre, end at Broen vedblev at synke, saa at det ene Lag efter det andet maatte paaføres, indtil Broen endelig 1816 hævedes saa højt, at en Vaad kunde sejle derunder. Den nuværende Bro er bygget 1836. — Paa Teglgårdens Mark hændte det i Aaret 1845, da man vilde sænke en stor Sten og derfor grov omkring den, at nogle sjældne Olfager af Guld kom for Dagens Lys, nemlig en Edsring og to spirale Armbaand, hvis Vægt var over 16 Løb. En Skov paa Teglgårdens Grund kaldes endnu Ebbe Galts Skov, et Minde om Ridder Ebbe Galt, der skal have ejet Egholm Slot og af sin Morbroder Kong Valdemar den første blev henrettet, fordi han havde voldtaget en Bondekone, saaledes som en gammel Ræmpevisse fortæller.

DIS-Danmark

1 0 8 4 4 0